

PROCES – VERBAL nr. 2
al Ședinței
Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord
(CRD Nord)

19.01.2012
ora 11.00

Sala Restaurantului „Basarabia”
mun. Bălți, str. Sadoveanu, 1

Prezidează: **Ion PAREA**, președintele CRD Nord ,
Valeriu ȚARIGRADSCHI, vicepreședintele CRD Nord

Total membri ai CRD Nord **48 persoane**

Din ei prezenți: **33 persoane.**

Absenți: **15 persoane.**

Invitați: **Veaceslav GUTUȚUI**, viceministrul MRDC,
Philipp JOHANSEN, manager de proiect GIZ,
Mihail STRATAN, director al Agenției pentru Eficiența Energetică,
Svetlana ROGOV, șef Direcția relații internaționale și atragerea investițiilor,
Igor MALAI, Șef Direcția politică și cooperare regională
Sergiu CECAN, șef Direcția RIDR

Reprezentanții mass-media: „Moldavschie vedomosti”

„Panorama”,

„DECA-press,”

„CIT”

Ordinea de zi:

10:30 – 11:00	Înregistrarea participanților
11:00 – 11:10	Cuvânt de salut <i>Ministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, dl Marcel RĂDUCAN, Președintele CRD Nord, dl Ion PAREA, Manager de proiect GIZ, Philipp JOHANNSEN, Director pentru Eficiența Energetică, dl Mihail STRATAN</i>
11:10-11:20	Prezentarea agendei și obiectivelor ședinței CRD Nord <i>Președintele CRD Nord, dl Ion PAREA</i>
11:20-11:40	Cu privire la audierea Raportului de activitate al Agenției de Dezvoltare Regională Nord pentru anul 2011 <i>Directorul ADR Nord, dl Ion BODRUG</i>
11:40-12:10	Cu privire la audierea Raportului privind implementarea proiectelor de dezvoltare regională pe parcursul anului 2011 <i>Directorul ADR Nord, dl Ion BODRUG</i>
12:10-12:30	Cu privire la aprobarea Planului de Activitate al ADR Nord pentru anul 2012 <i>Șef Secția planificare strategică și programare, dna Inga COJOCARU</i>
12:30-12:50	Cu privire la aprobarea devizului de cheltuieli pentru organizarea și funcționarea ADR Nord pentru anul 2012 <i>Șef Secția financiară și achiziții dna Lilia RAILEANU</i>
12:50-13:10	Cu privire la modificarea și completarea Planului Operațional Regional Nord <i>Șef Secția management proiecte, dl Constantin BÂNDIU</i>
13:10-13:30	Cu privire la înaintarea proiectelor spre examinare Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltare Regională pentru a fi finanțate din Fondul Național de Dezvoltare Regională în anul 2012. <i>Șef Secția management proiecte, dl Constantin BÂNDIU</i>
13:30-13:45	Prezentarea programului privind Eficiența Energetică pe anii 2011-2020 <i>Directorul Agenției pentru Eficiența Energetică, dl Mihail STRATAN</i>
13:45-14:15	Concluzii și recomandări
14:15	Pauză de masă

Președintele CRD Nord, **dl Ion Parea** a deschis ședința CRD Nord cu un mesaj de salut și felicitări cu sărbătorile de iarnă și a dorit membrilor CRD Nord o conlucrare constructivă.

Directorul ADR Nord, **dl Ion Bodrug**, a felicitat din numele membrilor CRD Nord pe dl Ion Parea cu ziua de naștere.

Președintele CRD Nord a prezentat agenda ședinței.

DI Vlad Ghițu, membru al CRD Nord, a solicitat ca în ordinea de zi să fie incluse și unele propuneri care au parvenit din partea biroului executiv al CRD Nord și CRD Centru. S-a dat citirii:

„1. FNDR să fie un fond cumulativ: toate resursele financiare care nu au fost gestionate în anul precedent să fie transferate pentru a fi gestionate în anul următor;

2. O parte din resursele financiare ale FNDR (circa 10%) să fie orientate pentru elaborarea Studiilor de fezabilitate (SF) și proiectelor tehnice (PT).

3. Durata maximă de implementare a proiectelor regionale să fie extinsă pînă la 3 ani.

4. Cuantumul FNDR să fie cel puțin 2% din veniturile bugetului de stat.”

Președintele CRD Nord a propus să fie votată propunerea de completare a agendei ședinței cu subiectele expuse mai sus:

S-a votat:

PRO – 33

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis: De a include în ordinea zilei spre examinare propunerea dlui V. Ghițu, membru al CRD Nord

Cuvîntul de salut i s-a oferit **dlui Veaceslav Guțuțui**, viceministru al Dezvoltării Regionale și Construcțiilor. Dl viceministru s-a axat pe:

- Proiectele finanțate din FNDR și de către GIZ,
- Parteneriate importante,
- Strategia Dunăreană,
- Obiectivele pe anul 2012:
 - o - Finalizarea proiectelor în curs de implementare,
 - o - Lansarea Apelului II a propunerilor de proiecte,
 - o - Simplificarea procedurilor de accesare a fondurilor europene,
 - o - Implementarea ideilor, care au fost identificate de către Regiunea de Nord în colaborare cu parteneri noi, etc

Cuvîntul de salut i s-a oferit **dlui Philippe Johannsen**, manager de proiect GIZ. D-lui a mulțumit organizatorii pentru invitație. A informat membrii CRD Nord că GIZ este partener de dezvoltare de 2 ani a MDRC și ADR Nord. Se ocupă cu proiecte de investiție în Regiunea de Nord, au experți localizați în ADR Nord. A menționat că ADR Nord a identificat cursul pentru cooperarea transfrontalieră, care este o inițiativă constructivă.

Cuvîntul de salut i s-a oferit **dlui Mihail Stratan**, director al Agenției pentru Eficiența Energetică. D-lui a zis că participă pentru I dată la ședința CRD Nord, a mulțumit pentru invitație și speră că este un început de conlucrare pe viitor.

DI președinte al CRD Nord a adus la cunoștință că la ședința de astăzi sunt prezenți 33 din 48 membri ai CRD Nord.

Conform agendei, **dl Ion Parea** i-a oferit cuvântul dlui **Ion Bodrug**, director ADR Nord pentru a expune „**Raportul de activitate al ADR Nord pentru anul 2011**”.

DI I. Bodrug a început discursul, aducând la cunoștința invitaților, că pentru ADR Nord a fost un an plin de evenimente importante cu deplasări peste hotare, cu numeroase sesiuni de instruire. Tot ce s-a planificat s-a realizat la 100%. Principalele obiective „valorificarea resurselor financiare” au fost realizate la 93%. Datorită sesiunilor de instruire organizate de GIZ au fost identificate 37 de idei de proiecte cu impact regional și 12 idei – transfrontaliere. S-au semnat 6 acorduri de colaborare. Anul 2011 a fost un an de succes pentru ADR Nord. Dacă a. 2010 a fost un an de instruire, teorii, atunci anul 2011 a fost un an de aplicare a teoriilor în practică. În a.2012 se preconizează dezvoltarea capacităților în regiune. (anexa la pr.-verb.)

DI președinte al CRD Nord a solicitat întrebări pe marginea discursului dlui I. Bodrug.

Întrebări nu au parvenit.

DI președinte a propus de a lua act cu privire la Raportul de activitate al ADR Nord pentru anul 2011.

A propus ca activitatea ADR Nord pentru anul 2011 a fi considerată „*satisfăcătoare*”

S-a propus la vot:

PRO – 33

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis: *Activitatea ADR Nord pe anul 2011 a o considera satisfăcătoare.*

Președintele CRD Nord a propus să se treacă la următoarea întrebare din agendă: „**Raportul cu privire la implementarea proiectelor de dezvoltare regională pe parcursul anului 2011**”.

DI Ion Bodrug a reamintit prioritățile de Dezvoltare Regională. S-a axat la portofoliul proiectelor în curs de implementare din sursele FNDR în Regiunea de Nord și anume:

- 9220 – Alimentarea or.Fălești cu apă din râul Prut
- 9216 – Finisarea construcției poligonului pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării
- 9293 – Conectarea Zonei Economice Libere la utilitățile municipale: apă, canalizare, electricitate, drumuri de acces
- 9666 – Renovarea drumului regional internațional M14 prin or.Edineț
- 9222 – Servicii calitative de apă și canalizare în or.Otaci
- 9661 – Stabilirea unui sistem de management integrat al deșeurilor menajere solide în RDN,
- Ș.a. (anexa la pr.-verb)

A informat despre greutățile întâmpinate în procesul de implementare a proiectelor (anul trecut a fost târziu aprobat bugetul, de aceea valorificarea resurselor financiare a început mai târziu; unii operatori economici nu îndeplinesc la timp obligațiunile contractuale, etc.)

DI președinte a solicitat întrebări din partea membrilor CRD Nord vizavi de raportul expus mai sus.

Au fost ridicate următoarele întrebări:

1. Din partea primarului or. Dondușeni, **dl Simion Rotaru**, membru al CRD Nord: De ce orașelul Dondușeni, sau oricare altă localitate din raion, nu este inclus în POR.
 - Răspuns din partea **dlui Ion Bodrug**: *Deoarece raionul Dondușeni s-a remarcat prin indiferență, nu a înaintat nici o idee de proiect la I Apel de proiecte și chiar s-a prezentat foarte prost la sesiunile de instruire.*
2. **DI S. Rotaru**: A fost o idee de proiect cu un impact local și nu regional.
 - Răspuns **dl I. Bodrug**: *Una din condițiile de participare la concurs a fost: ca ideea de proiect să aibă un impact regional.*

Alte întrebări nu au parvenit.

DI Ion Parea a propus să se i-a act de raport. Activitatea ADR Nord la compartimentul implementarea proiectelor de dezvoltare regională pe parcursul anului 2011 a se considera „*satisfăcătoare*”

S-a propus la vot:

PRO – 33

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis: A considera activitatea ADR Nord la compartimentul implementarea proiectelor de dezvoltare regională pe parcursul anului 2011 – satisfăcătoare

DI V. Țarigradschi, vicepreședintele CRD Nord s-a expus vizavi de pasivitatea unor raioane, nivelul scăzut de transparență și conclucrare dintre ADR Nord și APL.

DI V. Guțuțui a intervenit, zicind că MDRC a fost foarte transparent referitor la modalitatea de accesare a FNDR.

Ca continuare **dl I. Parea** a zis că, majoritatea membrilor CRD Nord au preluat povara de la foștii membri, care de fapt nu au fost așa de activi, fiind și el anterior membru al CRD Nord. Acum se observă din partea membrilor CRD Nord un interes mai aprins față de dezvoltarea regiunii. E greu de preluat proiectele care au fost anterior selectate spre finanțare, deoarece și calitatea lor lasă de dorit și necesitățile regiunii se schimbă din an în an.

În continuare **dl președinte** i-a oferit cuvânt **nei Inga Cojocaru**, șef al secției planificare strategică și programare al ADR Nord referitor la „**Planul de activitate al ADR Nord pentru anul 2012**”, următorul subiect din agendă.

Dna I. Cojocaru s-a axat pe:

- Obiectivele principale ale ADR Nord pentru anul 2012,
- Structura activităților ADR Nord,
 - Planificare strategică și programare,
 - Identificarea, dezvoltarea și implementarea proiectelor regionale,
 - Dezvoltarea capacităților actorilor regionali,
 - Comunicarea, promovarea și transparența,
 - Activitatea operațională a ADR Nord
- Implicarea CRD Nord în realizarea activităților pentru anul 2012 (anexa la pr.-verb.)

DI președinte a mulțumit **nei I. Cojocaru** pentru familiarizarea membrilor CRD Nord cu planul de activitate al ADR Nord pe anul 2012. A propus să se i-a act de cunoștință cu aprobarea planului și remiterea ulterioară la MDRC.

S-a propus la vot:
PRO – 33

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis: Se aprobă Planul de activitate al ADR Nord pentru anul 2012

Conform agendei s-a trecut la următorul subiect: „**Cu privire la aprobarea devizului de cheltuieli pentru organizarea și funcționarea ADR Nord pentru anul 2012**” (anexa 1, 2)

DI Ion Parea a propus de făcut unele modificări la compartimentul: „Deplasări peste hotare” de inclus cheltuielile de deplasare a membrilor CRD Nord la vizite de studiu peste hotarele țării. **DI președinte** a adus ca argument, că pentru vizita de studiu la ADR Vest, Timișoara s-au cheltuit bani din bugetul Consiliului Raional, care și așa este foarte auster. Însă d-lui a fost în deplasarea respectivă în calitate de președinte al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord.

În continuarea subiectului **DI V. Ghițu** a propus ca să fie incluse în buget și bani pentru achitarea deplasărilor membrilor la ședințele CRD Nord. Acest fapt i-ar stimula pe membrii CRD Nord pentru a se deplasa de fiecare dată la ședințe.

DI președinte a propus ca aceste propuneri să fie formulate din punct de vedere juridic corect și expediate la MDRC pentru ca specialiștii de la minister să se expună vizavi de acestea.

DI președinte a propus la vot:

PRO – 33

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis: De a înainta la MDRC decizia cu privire la includerea în bugetul ADR Nord pe anul 2012 cheltuieli pentru vizitele de studiu peste hotare ale membrilor CRD Nord, precum și cheltuielile pentru deplasări în vederea participării la ședințele CRD Nord.

În continuare **DI președinte** a propus să se treacă la următorul subiect conform agendei: „**Cu privire la actualizarea Planului Operațional Regional Nord**” (anexă la pr.-verb.)

DI Andrei Marian, președintele r-lui Drochia, a intervenit, zicând că nu pune la îndoială activitatea satisfăcătoare a ADR Nord, dar nu susține propunerea de a exclude din POR și DUP proiectele propuse. Cu ideea respectivă a fost de acord și primarul or. Donușeni, **DI S. Rotaru**, care a mai adăugat că ar fi bine ca lista de proiecte să fie actualizată cel puțin o dată în an sau mai bine la fiecare jumătate de an, ca fiecare raion să aibă posibilitatea de a implementa cel puțin un proiect.

DI I. Parea a zis că în situația respectivă nu trebuie de făcut întietate între raioane, ci trebuie de acționat în interesul regiunii. A propus să fie înaintate proiectele selectate pentru finanțare (în baza notei informative, care a fost expediată fiecărui membru al CRD Nord pînă la ședință, încît fiecare membru a avut posibilitate să se familiarizeze cu proiectele selectate)

DI I. Bodrug a informat că dacă proiectul nu este inclus în POR, atunci nu poate fi înaintat spre finanțare. A propus membrilor APL să îmbunătățească proiectele actuale, care nu au fost selectate, pentru a fi înaintate la Apelul II.

Primarul de Florești, **dl G. Cojocaru**, a zis că una din cauzele principale de excludere a proiectelor este lipsa documentației tehnice. Dar pentru a elabora documentația tehnică este nevoie de bani, pe care APL-urile nu le au.

DI A. Marian a propus ca toate proiectele să rămână în POR și DUP, care pe parcurs vor fi îmbunătățite.

DI I. Bodrug a zis că cu părere de rău, APL-urile nu sunt receptive la solicitările ADR-ului. În cazurile când colaboratorii ADR Nord expediază careva solicitări, demersuri cu privire la prezentarea unor informații, unele APL-uri nu reacționează. Astfel APL-urile rămân fără suportul, consultarea necesară, care ar favoriza îmbunătățirea proiectelor. Mai mult ca atât, la I Ședință a CRD Nord, membrilor a fost transmisă toată legislația în vigoare de care se conduce în activitate sa ADR Nord și MDRC. Membrii care au studiat-o, pot să înțeleagă care este procedura de înaintare a proiectelor spre finanțare.

Dna M. Covali, reprezentantul primăriei Bălți, s-a expus referitor la proiectul Apeductul Soroca-Bălți. Consideră că acest proiect este foarte important să rămână în POR. Este cu impact regional și că corespunde necesităților stringente ale regiunii. Îl susține pe dl A. Marian.

DI I. Parea a propus la vot propunerea dlui A. Marian, președintele r-lui Drochia, de a lăsa toate proiectele în POR și DUP conform listei.

PRO – 32

CONTRA – 0

ABȚINUT – 1

S-a decis: De a lăsa toate proiectele în POR și DUP conform listei.

Referitor la următorul subiect din agenda ședinței CRD Nord „**Cu privire la înaintarea proiectelor spre examinare CNCDR pentru a fi finanțate din FNDR în anul 2012**” , membrii CRD Nord au zis că acest subiect reiese din precedentul, adică toate proiectele să fie înaintate către CNCDR conform Notei informative cu privire la actualizarea Planului Operațional Regional 2010-2012 (anexă la procesul verbal)

S-a pus la vot:

PRO – 33

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis: De a înainta toate proiectele, conform listei (anexă Nota informativă cu privire la actualizarea POR 2010-2012), spre examinare la CNCDR pentru a fi finanțate din FNDR în anul 2012”

Înainte de a trece la următorul subiect din agendă **dl președinte** a propus să examinăm subiectul inclus la începutul ședinței în ordinea zilei, adică propunerea **dlui V. Ghițu** și a **membrilor CRD Centru**.

DI V. Guțuțui a zis că o parte din aceste propuneri au fost puse în discuție în cadrul ministerului. Urmează a fi lansate încă 2 ADR-uri, în Chișinău și Găgăuzia și este de acord că sursele financiare prevăzute pentru Dezvoltarea Regională nu vor fi suficiente pentru implementarea cu succes a proiectelor.

DI I. Parea a adus la cunoștință decizia membrilor CRD Centru, care solicită susținere din partea CRD Nord.

A fost dat citirii:

- *...cuantumul fondului să fie mărit de la 1% la 2% din veniturile bugetului de stat...*
- *Termenul de implementare a proiectelor să se extindă de la 2 la 3 ani,*
- *....Fondul Național de Dezvoltare Regională să fie cumulativ.*

Precum și propunerile din partea biroului executiv al CRD Nord:

- „1. FNDR să fie un fond cumulativ: toate resursele financiare care nu au fost gestionate în anul precedent să fie transferate pentru a fi gestionate în anul următor;*
- 2. O parte din resursele financiare ale FNDR (circa 10%) să fie orientate pentru elaborarea Studiilor de fezabilitate (SF) și proiectelor tehnice (PT).*
- 3. Durata maximă de implementare a proiectelor regionale să fie extinsă pînă la 3 ani.*
- 4. Cuantumul FNDR să fie cel puțin 2% din veniturile bugetului de stat.”*

DI I. Parea a propus la vot:

PRO – 33

CONTRA – 0

ABȚINUT – 0

S-a decis: A înainta către CNCDR propunerile dlui V.Ghițu și a susține decizia membrilor CRD Centru.

Cuvîntul i-a fost oferit **dlui Philippe Johannsen**, manager de proiect GIZ. A zis că scopul GIZ în Moldova este de a ajuta, a contribui la Dezvoltarea Regională. A expus ce reprezintă GIZ, în cîte țări activează și ce stat de personal are. Oferă MDRC și ADR asistență în identificarea fondurilor și acordarea experților. Lucrează în baza sarcinilor expuse de către Guvernul Germaniei. Sunt orientați pentru a susține Planul Operațional Regional în 3 domenii: apă și canalizare, managementul deșeurilor și eficiența energetică. În același timp sunt predispuși să activeze și în alte domenii, conform necesităților. Este o sarcină

provocatoare pentru GIZ, dar speră să facă față provocărilor. Speră că nu este ultima întâlnire cu membrii CRD Nord.

DI Ion Parea a mulțumit **dului Ph. Johannsen** în special pentru contribuția și implicarea directă a GIZ la proiectul de la Rîșcani.

Cuvînt i s-a oferit **dului Mihail Stratan**, director al Agenției pentru Eficiența Energetică. **DI M. Stratan** a zis că ADR Nord și AEE au aceeași sarcină – valorificarea resurselor financiare. La fel calitatea proiectelor pentru Eficiența Energetică lasă de dorit. Unele raioane nu au participat la concursul proiectelor. A informat despre Legea nr.142 cu privire la Eficiența Energetică, unde este expus și procedura de angajare a managerilor energetici. A solicitat implicarea cit mai activă a APL-urilor în domeniul respectiv. A informat despre amplasarea sediului al Agenției pentru Eficiența Energetică și a anunțat datele de contact.

DI I. Parea a mulțumit dlui M. Stratan. A solicitat întrebări pe marginea celor relatate. Întrebări nu au parvenit.

DI V.Guțuțui a adus la cunoștință că pe 20.01.2012 va avea loc ședința CRD Sud, unde vor fi discutate aceleași subiecte. După care va fi organizată ședința CNCDR unde vor fi discutate propunerile CRD-urilor, mecanismele de modificare a finanțării, modificarea procedurii de concurs (lansarea apelurilor de proiecte). Anul 2011 a fost un an de testare în ceea ce privește accesarea FNDR. Încurajează aplicarea la noi fonduri de finanțare pentru proiecte mari. A dorit succese mari tuturor.

DI I. Bodrug a anunțat participanții la ședința CRD Nord despre intenția ADR Nord de a petrece în colaborare cu ADR Vest, România un for economic în a II jum. a lunii martie. Îndeamnă primarii, președinții de raioane, ONG-urile să pregătească informații din partea raioanelor cu privire la oportunitățile investiționale pentru a fi propuse partenerilor. Acest forum are ca scop atragerea investițiilor internaționale. Detalii cu privire la organizarea acestui forum vor fi expediate suplimentar în toate raioanele. A reamintit că ADR Nord este inițiat pentru beneficiul APL-urilor și a regiunii. A propus membrilor CRD Nord să acceseze regulat pagina web unde vor fi plasate toate anunțurile. ADR Nord este deschisă pentru orice inițiativă parvenită.

DI Ion Parea a mulțumit tuturor pentru participare și interes.

Președintele CRD Nord

Ion PAREA

Secretarul CRD Nord

Ion BODRUG